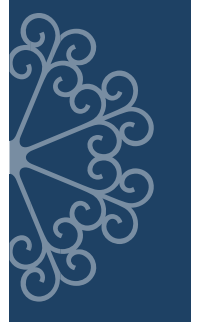

בית מדרש

499

פרשת לך לך

זמני כניסת ויציאת השבת

✡	🕒	
18:31	17:19	ירושלים
18:31	17:36	בני ברק
19:05	17:57	ציריך
18:56	17:30	וינה
19:15	18:07	אנטוורפן
19:25	18:10	פריז
18:29	17:28	לונדון

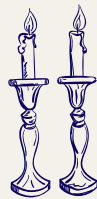

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובוה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מורן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצוק"ל ממיר)

כי אשמרה שבת א-ל ישמרני

לאור קריאת מורנו רה"י ומורנו המשגיח שליט"א להתחזקות בשמירת שבת קודש - בפרט בתקופה זו, וההתעוררות רבתית בקרב בני ישיבתנו בענייני שבת קודש ביתר שאת וביתר עוז בכל פריטיה ודקדקיה, ובפרט בענין כבוד שבת, הקדשנו השבוע את היריעה בנושאים סביב שבת קודש.

ויה"ר שנזכה בזכות קדושת ושמירת שבת לישועת הכלל והפרט, ואחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה, ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב.

**יריעה מרתקת
לרגל יום היארצייט הי"ב
למרן ראש הישיבה זצ"ל**
עמ' 4

גלה כבוד מישראל

יחד עם כל עולם התורה אבלים ודווים אנו עלי כבוד אשר גלה בהעלות בסערה השמימה פה המתגבר בתורה עמוד האש אשר התורה היתה נשמת אפו בעמלה ובאהבתה שגה יומם ולילה והיא היתה משוש חייו, רומם כבודה כבוד דורשיה ויקרת עמליה, הוא הגבר הוקם על שריבה תורה בישראל העמיד תלמידים לאלפים הנחילים אהבת תורה ושמחתה, מדברנא דאומתיה דורש טוב לעמו ורבים השיב מעוון, חסיד ועניו, ליבו כאולם מיצר בצרתן של ישראל ושמח בשמחתן

הארי החי ראש ישיבת עטרת ישראל מרן הגאון הגדול רבי

ברוך מרדכי אזרחי זצ"לה"ה

בן הגאון רבי ישראל זצ"ל
וחתן מרן הגאון רבי מאיר הלוי חדש זצ"ל

אִיה שׁוֹקֵל וְאִיה סוֹפֵר, אִיה בְּקִיָּאִים וּמִיִּשְׁבִּים לְרִצּוֹתֶךָ בְּדַבְרִים עֲרִבִים
תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים. אבל יחיד עשי לך ומספד תמרוורים. מי יפרק היות ומי יתרץ שברים. מי ילחום מלחמתך וישוב לשערים. כלי מלחמה אבדו ונפלו גבורים

תנחומים נשגר קמי אחיו

מורינו הגאון הגדול רבי יעקב יצחק אזרחי שליט"א

ולכל המשפחה הרוממה שליט"א

בעל הנחמות ירפא לשברכם הגדול ובהמשך הרמת קרן התורה והרבצתה תנחומו

**וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'
ישיבת מיר**

דבר הישיבה

הדאגה לתלמידים בעת מלחמה

בימי מלחמת המפרץ הראשונה, כאשר שרר מתח גדול בארץ, בכל התקופה שקדמה למלחמה איים הצורך מבגדד שוב ושוב, שישלח טילים עם ראשי נפץ כימיים וביולגיים לארץ ישראל. בשלב מסויים הודיע שהוא קרוב להפיק את זממו, ובארץ חילקו מסכות מגן מיוחדות ואף הנחו את התושבים בהוראות שונות. כשהחלה האזעקה באותו יום, החלה היסטריה, וכל אחד הזדרז לעשות את ההשתדלות שכוחות הביטחון אמרו לעשות, להכנס לחדר אטום וללבוש את המסכות.

מתורת רבותינו

אם השבת תשמר אצלנו - תגיע השפעתה עד חיפה

פעם בקשו למחות על פעילות התחבורה הציבורית הפועלת בעיר חיפה תוך רמיסת השבת.

מארגני המחאה תכננו הפגנת המונים ברחובה של עיר ונגשו אל **הגאון הצדיק משגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל** על מנת שיאפשר לבני הישיבה לשבות בחיפה ולהצטרף למחאה.

דבריהם הדגישו המארגנים שכמה ישיבות כבר הבטיחו את השתתפות תלמידיהן.

לעשות את השבת כיום מיוחד

מקרא קודש (ויקרא כג, ג). "מקרא קודש - מערע קדיש" (אונקלוס).

"ואונקלוס עשאו מלשון 'אשר יקרא אתכם באחרית הימים' (בראשית מט, א), לשון מאורע" (רמב"ן).

ביאר מרן המשגיח **רבינו ירוחם ממיר זצ"ל**:

בא התרגום ללמדנו, לכל יהיה יום השבת אצל כעניין גיל וכדבר שבשיגרה, אלא יעשנו כ'מאורע' יחיד ומיוחד במינו, מאורע נדיר, מאורע קדוש, יום מופרש

תואר זיו אור פניו של מרן רבינו ירוחם ביום שב"ק

על תואר זיו פניו המאירות של מרן המשגיח הגה"צ רבי **ירוחם ליבוביץ זצ"ל** ביום השבת קודש כתב תלמידו הגה"צ **רבי שלמה וולבה זצ"ל** (האדם ביקר, עמ' כ"ב): "ומה נהדר היה מראה אדמו"ר ביום שבת קודש, שהיתה לו אז צורה אחרת לגמרי מאשר בימות החול".

וכך היה נוהג הרב וולבה לספר על השבוע הראשון בו הוא בא ללמוד בישיבת מיר המעטירה:

תחילת ביאתו היתה ביום שלישי בשבוע, והוא ראה את המשגיח רבי ירוחם ביום שלישי רביעי וחמישי, ומה הופתע, איפוא, כאשר הוא ראה בליל שבת

דבר הישיבה

< כששמע מרן רה"י **רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל** את האזעקה, היתה דאגתו נתונה לבני הישיבה. היות ובאותם ימים לא גר קרוב לישיבה, התקשר מיד לגיסו הג"ר נחמן ליוואוויץ שגר סמוך אליו וביקש לקחתו לישיבה. רבי נחמן הגיע ולקח אותו לישיבה. רבינו בא לישיבה, הסתובב בכל החדרים האטומים לוודא שכולם בסדר החדרים היו אטומים, לכן לא יכול היה להכנס. הוא דפק בכל חדר, בכל מקום שאלו בחדרה, מי זה? כי חששו שמישהו לא הספיק להכנס, ועל פי ההוראות, אסור היה לפתוח, ורבינו אמר להם: "אמרו תהילים".

תלמידים שלמדו בישיבה אמרו שאין לתאר איזו אוירת רוגע השרתה עובדת הגעתו לבני הישיבה להיות עם התלמידים בזמן מצוקתם. רבים מהם היו בני חוץ לארץ, שמצאו את עצמם במצב של מתח וחרדה, הרחק מהוריהם ומשפחתם. והנה ראש ישיבתם במקום להימצא עם בני משפחתו, בא לדאוג לשלומם.

בהמשך המלחמה, אירע פעם שרבינו אמר שיעור בין מנחה למערבי בליל שבת, כאשר בבית המדרש ישבו כמה מרבני הישיבה ומאות מבני הישיבה. לפתע החלה אזעקה וכולם נסו למצוא מחסה בחדרים האטומים. רבינו עמד ועקב לראות שכולם נכנסו לחדרים, והחל לעבור ולראות במנוחת נפש ורגיעה שכולם מסודרים.

(בכל נפשך)

עצמו לשבת בשעה מוקדמת, ויושב במקומו בבית המדרש ועוצם את עיניו, ומכין את מחשבתו לביאתה של שבת קודש. ובכל שבוע בזמן כניסת השבת היו פניו פושטות צורה ולובשות צורה, ומקרינות זיו רוחני עליון, והיה נראה כאילו אין זה אותו אדם שהיה בימות החול.

האדם ביקר (עמ' כ"ב)

שאל אותם הגה"צ המשגיח: מבקשים אתם למחות או לתקן את המצב? - ענו המארגנים: לכתחילה, ודאי שאנו רוצים לתקן את המצב, אך אם אי אפשר לתקן, אז לכל הפחות למחות על רמיסת השבת.

נענה המשגיח זצ"ל: אם רצונכם לתקן את המצב, הרי הדרך היא אחת, אם השבת תשמר אצלנו טוב יותר, ממילא תגיע השפעתה עד חיפה ותגדור את פרוצותיה.

ומובדל משאר ימים שלא ככל יום.

זהו שמביא הרמב"ן בשם הספרי "ארעם במאכל ובמשתה ובכסות נקייה, כלומר שלא יהא חוקם אצלך כחוק שאר הימים, אבל תעשה להם מקרא של קודש לשנותם במאכל ובמלבוש מחול לקודש"

דעת תורה-פר' אמור

שאדם אחר יושב על מקומו הקבוע של המשגיח, וחשב לעצמו שכפי הנראה יש משגיח אחד לימי החול ומשגיח אחר לשבת.

אך הוא הופתע עוד יותר, כאשר גילה בהמשך שהאדם שישב על מקומו של המשגיח היה זה רבי ירוחם עצמו, כי כה שונה היה מראהו של רבי ירוחם בשבת, עד שהיה נראה כאדם אחר ממש.

מחזה זה נמשך ונשנה אצל המשגיח רבי ירוחם בכל שבוע ובכל שבת.

כי כך היה מנהגו של רבי ירוחם, כהנהגת התנאים הקדושים (עיין שבת דף קי"ט ע"א), שהיה מכין את

חמין של שבת

סיפר אחד מבאי ביתו של מרן ראש הישיבה הגאון **רבי בינוש פינקל זצ"ל**, שלן בביתו באחד מלילות השבת. ובשעה מאוחרת מאוד התעורר משנתו הערבה, בשומעו רחשים לא ברורים מהמטבח.

בזהירות ניגש לראות במה דברים אמורים. עוד לפני שהספיק להיכנס למטבח. עלתה וגם ניצבה מולו, דמותו של ראש הישיבה בכל הדרו. ובפנים מחייכות הרגיעו: 'קמתי לבדוק אם לא חסר מים בטשולנט, כדי שזה לא ישרף, יש לנו אורחים השבת. רחמימי, אתה יכול לחזור לישון!'

זהירות מכעס ומחלוקת בשבת

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. (שמות לה, ג)

מרן ראש הישיבה שה"ת **הגר"ח שמואלביץ זצ"ל** היה מביא בשיחותיו את דברי הזהור הק' (תיקוני זוהר תיקון מ"ח, דף פ"ה ע"א) שכתוב זה בא להזהיר על הכעס והמחלוקת בשבת, שהם כהבערת אש, והכוונה בזה שבשבת לא יהיה שום פירוד בכלל ישראל, אלא יהיו כולם באחדות בלא כעס ומחלוקת.

קצת היה נראה, לי הדבר מוזר, אך חשבתי לעצמי, אולי אף זה מתעלמותיו ותעלוליו של שר החלומות. מחו, כשיעיר יום, נהרהר בדבר שנית ביתר בהירות.

שבתי ועליתי על יצועי שנית. ובעודי מתמננם נים ולא נים, שמעתי שוב רחשים עולים מן המטבח. הפעם ירדתי על הפעם ירדתי על קצות אצבעותי, וזהר לא להשמיע רחש, ובצעדים שקטים השתחלתי וחלתי למטבח. זחלתי ואירא! - נזכרתי בקולו המתנגן של שליח הציבור בימים הנוראים: 'קטונתי ממעש לכן אזחיל, תבונה חסרתי ואיך אוחיל, מקורי עפעפי

וזה אינו קרוי 'שבת שבתון'. כוונת התורה באומרה "שבת שבתון" היינו מנוחה של קבע, כלומר: שייטיב את דרכיו ומידותיו לגמרי, ויעקור את מידת הכעס והמחלוקת שלא יהיו בו אפילו 'בכח'. וכפלי זה אנו אומרים בתפילת מנחה בשבת: "מנוחת אהבה ונדבה, מנוחת אמת ואמונה, מנוחת שלום ושלוה והשקט

רבי אברהם צבי קמאי הי"ד תשי"ב	רבי ירוחם ליבוביץ תרצ"ו	רבי אברהם בן ר' חיים ליב טיקטינסקי תרצ"א	רבי אליהו ברוך קמאי תרע"ז	רבי חיים ליב טיקטינסקי תרנ"ט	רבי משה אברהם אייזנשטט תרכ"ז	רבי ישראל העליר חריף תרכ"ד	רבי יוסף דוד אייזנשטט תר"ו	רבי אברהם טיקטינסקי תקצ"ה	רבי שמואל טיקטינסקי נפטר תקצ"ה	שרשרת הדורות בישיבת מיר מרנן ורבנן הגאונים
-------------------------------	-------------------------	--	---------------------------	------------------------------	------------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------	--------------------------------	--

מנוחה ושלוש ושלוה, וכיון שיום השבת אינו מסוגל למחלוקת, אזור השטן את כל כוחותיו בערב שבת להבעיר אש כלשהי של כעס ומחלוקת.

שיחות מוסר (עמ' רל"ג, של"ג)

ועיכב אותם שלוש פעמים בבין השמשות של ערב שבת, עד שעשה שלום ביניהם, שמע את השטן אומר וי לי שהוציאני מביתי. כי הסיבה שהשטן היה מתגרה בהם ומביאם לידי מחלוקת דוקא בערב שבת בין השמשות, מכיון שטבעו של יום השבת שהוא זמן

ובטח, מנוחה שלמה שאתה רוצה בה". ועוד זאת היה דורש מרן רה"י הגר"ח על דברי הגמ' (גיטין דף נ"ב ע"א) באותם שני אנשים שהתגרה בהם השטן, ובכל ערב שבת בשעת בין השמשות היו מתקוטטים ביניהם, הזדמן רבי מאיר לאותו מקום

איך לא אבכה בהעלותי על ליבי, כי יד נדיבה שכזו תישרף

באש הגיהנום הלוהטת על שחללה את השבת

שח מרן רה"י **רבי נתן צבי פינקל** זצ"ל:

אני נוהג להראות את המובא בהגהות מעשי למלך על הספר חפץ חיים עה"ת (בראשית מט, ג), שבהיות בעל החפץ חיים זיע"א במוסקבה בביתו של נדיב מפורסם תומך הישיבה, סירב לקבל תרומה הגונה מאת נדיב אחד שהגיע לבקרו שם, תוך שהוא מאריך לדבר על קדושת יום השבת.

העשיר שהשתומם על כך, הוסיף סכום גדול על הסכום הראשון, ותוך כדי כך פנה אל החפץ חיים

בראותו זאת, הבטיח הנדבן כי תיכף ומיד יסגור את מסחרו ביום השבת, נענה לו החפץ חיים וקיבל את תרומתו לישיבה. כידוע, בעל החפץ חיים זיע"א היה אומר תמיד, כי יותר ממה שהמחזיק עושה חסד עם ה'למדן', ה'למדן' עושה חסד עם ה'מחזיק', בעוד שהבריות סבורות שהם גומלות חסד עם ה'למדן', האמת היא הפוכה לגמרי, ה'למדן' מזכה את הגביר מחזיק התורה.

שיחות רבי נתן צבי - פר' ויח

ושאל אם עליו להוסיף עוד. השיבו בעל החפץ חיים, שאינו מלין על סכום הכסף שנתן, שכן ראוי והגון הוא, אלא על עסקי שותפותם, שכן לומדי התורה הם בבחינת יששכר והתומך בהם הוא בבחינת זבולון, ונמצא ששניהם שותפים, וממילא על כל אחד מהם לדעת מהות שותפותו, ותוך כדי דבריו הוא פרץ בכי ואמ: "איך לא אבכה בהעלותי על ליבי, כי יד נדיבה שכזו תישרף באש הגיהנום הלוהטת על שחללה את השבת".

שמירת השבת שהצילה

מיד כאשר הגיעו תלמידי הישיבה לעיר שנחאי החלו בהשתדלויות לקבלת אישורי הגירה לארצות הברית תודות להשתדלותו הנמרצת של הגאון רבי אברהם קלמנוביץ' זצוק"ל, לקראת חודש כסלו תש"ב נראה היה שהמאמצים נשאו פרי ותלמידי הישיבה יקבלו אישורי הגירה לארה"ב. ביום חמישי י"ד בכסלו הגיעו אשרות לכמה עשרות מתלמידי הישיבה. כל שנשארו לתלמידים לעשות, רק להחתים את האשרות בקונסוליה האמריקאית בשנחאי, אולם ביום שישי הקונסוליה הייתה סגורה לרגל יום אידם. הייתה זו שאלה של פיקוח נפש האם לגשת להחתים את

נשארו בשנחאי עד סוף המלחמה ולא עברו לארה"ב אולם לאחר סיום המלחמה התברר גודל הנס. באותם ימים שלטו היפנים בכל האזור המזרחי של האוקיינוס השקט. ספינות מלחמה וצוללות יפניות היו פזורות בכל האזור ומיד עם פרוץ המלחמה מול ארה"ב נלכדו כל האוניות שעשו את דרכן לארה"ב וכל הנוסעים נשלחו למחנות ריכוז בדרום מזרח אסיה שם הוחזקו בתנאים קשים ובעינויים אימים. בזכות שמירת השבת נשארו כל תלמידי הישיבה בשנחאי, שם עברו בשלום את ימי המלחמה הנוראה כשהם שומרים על סדרי הלימוד בישיבה כמימים ימימה.

האשרות למחרת, ביום השבת. תלמידי הישיבה החליטו להחמיר על עצמם, לא לחלל את יום השבת, אלא להמתין ליום ראשון. כתוצאה מאיחור זה, הפסידו התלמידים את האוניה שהפליגה לארצות הברית והם נאלצו להמתין לאוניה הבאה. ביום ראשון י"ז בכסלו הפציצו היפנים את הבסיס הצבאי האמריקאי בפרל הרבור ופרצה מלחמת יפן-ארה"ב. מרגע זה כבר לא הפליגו אוניות מיפן לעבר ארה"ב ותלמידי הישיבה נאלצו להישאר בשנחאי. באותו זמן נדמה היה שהייתה זו החמצה היסטורית, החמצה שגרמה לכך שתלמידי הישיבה

מבאר רבותינו

בזכות 'ברכת השבת' נבנה בנין ישיבת מיר

ומשכן לתורה ולשכינה הקדושה, מכסף שחיללו עבורו את השבת!

הנדיב קם תיכף ממקומו ועזב את המקום בבושת פנים! כשבקושי מלמל ברכת שלום בשפה רפה.

והנה חלפה תקופה קצרה, וביום אחד חוזר אותו עשיר נכבד לביקור נוסף בהיכל הישיבה הקדושה, אך הפעם הצטרפו עמו לביקור גם שני אחיו, שהיו אף הם מאילי ההון של אנגליה.

ולאחר שהתקבלו בסבר פנים יפות, וערכו את הסיוור המרגש בהיכל הישיבה, התיישבו כולם יחדיו במשרד, שם סיפר העשיר, שבביקורו הקודם בישיבה, לאחר שסירב הרב לקבל ממנו את תרומתו מחמת חילול השבת, סערה רוחו מאוד.

וכשחזר לביתו באנגליה עשתונותיו נבוכו, בראותו לאיזה שפל המצב הגיע, שאין המשך בעמ' 6 <<

אלפים לירות שטרלינג! טבין ותקילין, שהיה באותם זמנים הון עצום, כדי שבממון זה יוכלו לרכוש בנין גדול רחב ידיים בשביל הישיבה הקדושה.

כשנטל ראש הישיבה הצדיק את הצ'ק לידו, וראה את הסכום העצום הנקוב בו, הודה בפה מלא לנדיב הנכבד. אך אמר שבטרם יקבל ממנו את התרומה, מוכרח הוא לשאול שאלה אחת חשובה ביותר - בבקשה! נענה הגביר ברוב חשיבות.

אמור נא, שאל הראש ישיבה, האם הנך שומר שבת? האם נשמרת השבת בכל מפעלי הענק שבבעלותכם? לא! ענה האיש בנחרצות, אבי ז"ל היה אכן שומר שבת, אבל אני כבר לא שומר על השבת!

אם כך, החמיצו פניו של ראש הישיבה, מצטער אני מאוד, אבל את התרומה הזו איני יכול לקחת בשום אופן! אי אפשר לבנות ישיבה קדושה, היכל

סיפר הגאון **רבי דוד אויערבאך** זצ"ל, [אחי הגאון **רבי שלמה זלמן אויערבאך** זצ"ל], ראש ישיבת שער השמים. שפעם הגיע יהודי אחד מגדולי העשירים באנגליה, לביקור במעונו של מרן ראש הישיבה הגה"ח **רבי אליעזר יהודה פינקל** זצ"ל.

באותם ימים לפני כשבעים שנה, שכנה ישיבת מיר 'בבתי מילנר', בטרם היתה ישיבה גדולה כל כך כפי שהיא כיום.

האורח נכנס אל היכל הישיבה, והתהלך בה לאורכה ולרחבה, כשכולו מלא התפעלות והתרגשות לנוכח התלמידים היושבים כל כולם ספונים בעולמה של תורה בלבד.

עם סיום הביקור באולם הישיבה, ביקש הנגיד להיכנס אל משרדי הישיבה, שם הוציא מארנקו פנקס שיקים מהודו, ושרטט בו על אתר סכום אגדי של חמשת

לרגל היארציית של מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל

י"א חשוון תשע"ב | י"ב שנה לפטירתו | מאמר ב'

יריעה מרתקת על הנאתו לשמח ולחזק את הזולת ולהקנות לו הרגשה טובה - בבחינת איש לרעהו יעזרו ולאחייו יאמר חזק

מרן רה"י הגאון הגדול **רבי נתן צבי פינקל** זצוק"ל היתה לו הנאה צרופה ומיוחדת לשמח את הזולת, ולהקנות לו הרגשה טובה. לדוגמא, מצוי היה שנזדמנו לביתו או לסוכתו שני מבקרים שהכירו היטב אחד את השני, ולמרות זאת היה מציג את הנכנס לפני רעהו או לפני כל היושבים, ושואלם האם אתם מכירים את הרב פלוני אלמוני, ונהנה מאוד לשמוע מהיושבים שבחים אחד על השני.

סיפר הגאון **רבי מיכל זילבר** שליט"א, שפעם ראה אותו רבינו רה"י ברחוב העיר, בצידו השני של הכביש, כשהוא צועד לקראתו, ולמרות חולשתו הגדולה ומחלתו הטריח עצמו, וחצה את הכביש לדבר איתו. הוא היה בטוח שרבינו רוצה לדבר איתו משהו דחוף, אם הוא כל כך טורח... כשהגיע אמר לו "רק רציתי לומר לך שהנכד שלך שלומד בישיבה הוא תלמיד מצויין, ועולה ומתעלה כל הזמן".

לא אחת כשהיה מסדר קידושין, נאלץ ללכת מיד לאחר החופה כדי להספיק לסדר קידושין בחתונה נוספת, לפעמים בעיר אחרת. כמה פעמים קרה שלבעל השמחה היה אכפת, שרבינו ישוב לשמוח איתו בהמשך הערב. ורבינו שהיה חולה וחלוש, ונדרש ממנו מאמץ רב מאוד להתנייד ממקום למקום, בכל אופן השתדל לחזור, למרות שהיה מחוסר כח לגמר, והיה תמיד אומר בפשיטות "הרי בעל השמחה

שבעולם, הוא ישב מיד וכתב לו טיוטה, הראה לו ושאלו האם הנוסח מתאים לצרכי, והאם יש לו הערה מסוימת על הנכתב, רק כשהתברר לו שהכל מוצא חן בעיניו, התיישב לכתוב את המכתב.

בדומה לסיפור הזה, סיפרו כמה אנשים שכאשר ביקשו מהרב שיפעיל את השפעתו במקומות שונים, אם ראה שהוא אכן יכול לעזור, עשה זאת תיכף

ומיד בלי דחיות, באומר, "הנה הטלפון תקשר למי שברצונך שאדבר עמו ואעשה זאת מיד".

ביקש, ומן הסתם ישמח שנחזור לכן נעשה מאמצים גדולים לחזור..."

אחד מבוגרי הישיבה סיפר, שנצרך פעם להמלצות מגדולי ישראל שיכתבו בהמלצה שהם מכירים אותו וכך יוכלו אנשים לעזור לו. הוא ביקש מרבתי ונענה. וכשביקש ממרן רה"י זצ"ל המלצה, עשה זאת בלב כבד, בידעו עד כמה הרב עסוק בניהול הרוחני והגשמי של ממלכת התורה, ואין לו את הזמן להתעסק בעניינים מסוג זה, אולם היות והדבר נצרך לו ביקש לבסוף נהג עמו רבינו כאדם שיש לו את כל הזמן

נתינה ללא גבולות

כח הנתינה שלו היה ללא גבולות. ילד בן שבע שהחל ללמוד חומש בתלמוד תורה, ביקש מאביו שברצונו ללמוד בחברותא עם מרן רה"י. האב התבייש לבקש כזה דבר ואמר לבנו שיכתוב מכתב לראש הישיבה, והוא אכן עשה זאת. הוא כתב שהיות והחל עתה ללמוד חומש בראשית בתלמוד תורה, הוא מבקש <

השבתות במחיצת התלמידים

דרכו היתה שהיה מגיע אחת לכמה שבתות לשיבה במודיעין עילית. במהלך כל סדרי השבת היה לומד עם בני השיבה, כאשר רוב הסדרים ישב בהיכל בית המדרש. בליל שבת מיד לאחר הסעודה היה לומד בחדרו עם אחד הבחורים. בבוקר לאחר התפילה היה לומד עם בחורים עד הצהרים. לאחר הסעודה היה נח זמן קצר, ובשעה שתיים היה כבר יושב שוב בהיכל השיבה. במהלך הסדר היה מקדיש שעות ארוכות לשמוע מכני השיבה מערכות של חידושי תורה. לפני השמעת המערכה היה שואל את כל אחד לשמו, ורק אז שמע מה שאמר, בדרך כלל לא התערב בדברים ורק לאחרים היה אומר מילה טובה. לפעמים שמעו אזניו במהלך השבת עשרות בחורים, והיה שומע את כולם בהנאה והקשבה דרוכה בלי לאות. לא אחת כאשר נפגש במשך השבת עם אחד מרבני השיבה לא כבש את רגשותיו והביע התפעלותו: "פלוגי נעשה בעל מחדש נפלא, פלוגי מדבר בעמקות, פלוגי מדבר כה מתוק".

רבינו נהנה מכל "שטיקל תורה" שבחור אמר לפניו, המנהג היה, שכדי לגשת אליו לדבר בלימוד היה צורך לתאם עם בחור שהיה ממונה על הענין. שבת אחת לאחר שרבינו שמע עשרות חבורות, הבחין הממונה שרבינו נתקף בחולשה וייסורים, עד שקשה לו להוציא מפיו אפילו מילה אחת. לכן סימן לבחור שהיה אמור לגשת כעת שלא יגש.

אולם כשראה רבינו שלא ממשיכים לגשת, סימן בידו שיגשו למרות ייסוריו, ואולי אדרבה, דווקא הדיבור בלימוד ישכח ממנו את ייסוריו. הבחור ניגש והחל להרצות את דבריו. רבינו התאמץ בכל כוחותיו לשמוע היטב כל מילה. לא רק ששמע אותו, הוא החל לשאול שאלות הבהרה לראות אם הבחור חישבן כראוי את דברי תורתו, כשסיים אמר לו רבינו בהנאה גלויה, זה גם מה שאני העליתי אני בשיעורי בסוגיה.

בסעודה שלישית היה סועד במחיצת הבחורים, ובדבריו הביע בפניהם את העונג הרב שיש לו כשהוא רואה אותם שוקדים על תלמודם ועמלים בעומק הסוגיות. הוא סיפר להם שבכל ימות השבוע הוא מחכה לימים שהוא נמצא במחיצתם, וזו קורת הרוח הגדולה ביותר עבורו, היא נותנת לו כוחות גוף ונפש מחודשים לכל הימים שהוא לא שוהה שם. בפרט היה מציין את הנאתו לשמוע את חידושי התורה. לא אחת, החל לפרט אחד לאחד את כל שמות הבחורים שדיברו אתו בשבת זו בלימוד, כאשר ביחד עם כל שם שהזכיר הזכיר בקצרה את תמצית המערכה שהשמיע באזניו. מעמד זה היה מעמד מופלא של אהבת תורה, כשהבחורים ראו עד כמה הם ודברי תורתם חביבים עליו, עד שיכול היה לזכור תוכן של קרוב לחמישים "שטיקלאך תורה" עם שמות אומריהם.

אירע פעם, שכשאמר את ה"מערכות" ששמע בשבת שכח לציין מערכה של אחד הבחורים. במוצאי שבת לאחר תפלת מעריב, תוך כדי שיצא מבית המדרש, הטריח רבינו את עצמו אליו במאמצים גדולים, וביקש את סליחתו על ששכח להזכיר את שמו.

וצדיק גדול", הרב שמח וענה "אמן" בקול גדול. הרב שמח, והילד שמח עוד יותר, הוא נתן לראש ישיבה ברכה והוא ענה אמן...

חומל על אביונים

למרות עיסוקיו הרבים, מסירותו וחסדיו העצומים עם בני השיבה, היה מקדיש מזמנו עבור אנשים שנזקקו לכך נתקיימו בו דברי המשנה "כל הלומד על מנת לעשות, מספיקים בידו ללמוד וללמד לשמור ולעשות".

אנשים מסכנים וחלכאים היו מגיעים לפרוק את מועקותיהם. ויכול היה לשבת שעות ארוכות, לשמוע בתשומת לב ובהקשבה את דבריו של אדם שבור, ואף כאשר לפעמים ברור היה שמדובר באדם שלא יכול היה לעזור לו במצבו, והעזרה היא עצם הסבלנות לשבת ולשמוע את אשר על ליבו, גם אז ישב ושמע עד שהלה סיים את דבריו, כשהוא משרה אווירה של רוגע והנאה מביקורו. לא אחת שאל אותו אם הוא מעוניין בשתיה קרה או חמה, וניגש להביא לו. אולם בו ברגע שהלה סיים ויצא מפתח הבית שמח וטוב לב, נשאב רבינו בחזרה אל הלימוד.

פעם בעיצומה של שמחה, החל אדם שאינו בריא

ללמוד בחברותא עם ראש הישיבה... רבינו קיבל את המכתב, ומיד נטל עטו ורשם על המכתב שלש מילים - 'נלמד בחברותא, להתראות!...' ואכן, יומיים לאחר מכן כשהגיעה השבת לאחר סעודת שבת, דפק הילד בביתו, הרבנית פתחה וקיבלה את פניו, והרב למד איתו בחברותא כבקשתו, כך למדו כמה שבתות...

אחד התלמידים נכנס לבקר את רבינו עם בנו, באותה שעה שכב על הספה חלוש ומיוסר. שאל הבן את אביו למה ראש הישיבה שוכב על הספה. מששמע זאת רה", מיד אזר את כוחו והתיישב, חיך ואמר לילד: "הנה אני יושב!..."

בליל שבת בעת שעברו לפניו לאמירת 'שבת שלום' בשיבת מיר שבעיר מודיעין עילית, אמר ילד קטן לאבא שלו: "תראה איך שראש הישיבה אוהב אותי, עד כמה הוא שמח שבאתי להגיד לו 'שבת שלום', כי לבחורים הוא לא נותן יד, ורק לילדים הוא נותן יד..."

פעם נכנס אליו ילד בחול המועד וביקש ממנו ברכה, אמר לו הרב בענוותנותו: "תברך אתה אותי", הילד לא הבין חכמות ובירך את הרב בתמימות: "שראש הישיבה יהיה תלמיד חכם

השנים אירעו כמה פעמים שילדים שלא היה להם היכן לשהות, התגוררו בביתו תקופות ממושכות. היה מוסד בירושלים, שכמה פעמים בנות שלא מצאו את מקומן בפנימיה באו לביתו, שם הן זכו ליחס חם.

אגב, פעם הזמין את אחד מבני הישיבה לסעוד על שולחנו. במהלך הסעודה הבחין שאותו תלמיד לא אוכל, כנראה מחמת בושה. פנה אליו מרה"י וסיפר לו שאצל חמיו אירע פעם שהתארח יהודי, והנה הוא מבחין שאינו אוכל עם כולם. וגם כשהאיצו בו בעדינות לא אכל. הבין חמיו שאותו יהודי מגיע ממחוזות עם מנהגי אכילה שונים ממקומותינו, הניח המזלג והסכין בצד והחל אוכל בידי, רק אז החל אותו יהודי לאכול. סיים הרב פינקל את סיפורו ואמר לו: "אצלך הרי אין לי צורך לאכול בי, כדי שתאכל!" (מתוך הספר 'ובכל נפשך')

היה החמין' לסעודת הבוקר, כיתה. ולכן יאכלו את סעודת שבת בלי חמין. מיד ביקשו רבינו ללכת לביתו ולקרוא לרעייתו לסעוד על שולחנו את סעודת שבת בבוקר. אמר לו התלמיד שהוא מעריך שאשתו תסרב להזמנה, שכן תחוש יראת כבוד לסעוד בבית ראש הישיבה, אולם מרה"י לא הבין ואמר לו: "לשם מה ברא הקדוש ברוך הוא שכנים?"

גיסו של רבינו סיפר, שפעם הוצרך לטוס לארה"ב וילדיו נשארו בבית רבינו, וסיפרו הילדים שכשחזרו מהישיבה, רצה לשמחם ולתת להם להרגיש בבית, עשה להם מעגל ורקד ושר איתם.

לא רק לבני הישיבה היה הבית מוקד של חסד, אלא גם לאנשים שאינם קשורים לישיבה. בנות בעלות תשובה מסמינר לעולי רוסיה היו קבועות על שולחנו, לכמה מהן דאג ואף השיאן עם בני תורה. במשך

בנפשו לדרוש. דרשתו התארכה והתארכה וכמובן שאף אחד לא האזין לדבריו. אך רבינו היה היחיד שישב בכובד ראש והקשיב ל'דרשה'. ולאחר שהלה סיים אף נגש להודות לו על דבריו.

פעם הגיע אליו גר צדק לאחר שהתגייר. וקירב אותו מאד ואמר לו: "מהיום אני האבא והאמא שלך".

לשם מה נבראו השכנים?

ביתו של רבינו היה מוקד להכנסת אורחים. פעמים רבות ישנו בחורים מהישיבה בבית, לפעמים תקופות קצרות ולפעמים תקופות יותר ארוכות. אחד התלמידים שעשה עליה לארץ ישראל והגיע עם כל משפחתו מארה"ב תוך כדי קשיים רבים ובהקרבה מיוחדת של אשתו, נכנס אליו עם רעייתו להגיד שלום. רבינו שיבח מאד את הקרבתם לבא ארצה, וברצותו לגרום להם הרגשה נעימה, וביודעו שאין להם קרובים בארץ, אמר להם שביתו פתוח בפניהם תמיד, ואם פעם יחסר להם משהו, אפילו כוס סוכר שיבואו לביתו.

תלמיד אחר שמוצאו מחו"ל סיפר פעם לרבינו, שהם סובלים מבדידות היות וכל משפחתם וידידיהם מתגוררים בחו"ל. ענה לו מרן רה"י בפשטות: "אנחנו נהיה חברים שלכם!"

פעם כשחזר בשבת בבוקר מהתפילה ומסדרי לימודו בישיבה, פגש את אחד מתלמידי הישיבה, תושב חו"ל, שגר לא הרחק מביתו. לאחר שבירכו בברכת 'שבת שלום', שאלו היכן הוא אוכל את סעודת השבת, ענה התלמיד: "בבית". רבינו בחושיו המחודדים נראה שהוא הבחין שמשהו בתשובתו לא ברור, וחזר ושאל שוב ואז סיפר התלמיד שפלטת השבת עליה

מבאר רבותינו | המשך מעמ' 3

רוצים לקבל את תרומותיו לצדקה, מחמת חילול השבת, ולפיכך החליט להטיב את דרכו, ולהתחיל לשמור את

השבת בכל לב. ובהיותו שותף בעסקים עם שני אחיו, הלך ודיבר על לבם הרבה, וסיפר לפניהם על סירובו של הראש ישיבה לקבל תרומה של מחללי שבת, והפציר בהם מאוד לחזור בתשובה, ולהתחיל לשמור את השבת. ואכן נענו לו אחיו, והחלו שלושתם יחדיו בשמירת השבת קודש, וזה כבר תקופה ארוכה שמשמרים את השבת הן בבתיהם והן בעסקיהם. והנה שבו עתה שוב כדי להתרים לישיבה הקדושה תרומה של כסף כשה, שאין מחללים עליו את השבת

וכך הוציאו שלושת האחים כל אחד מהם את פנקס השיקים מכיסם, וכתבו כל אחד מהם שיק על סך של חמשת אלפים לירות שטרלינג! טבין ותקלין.

וכך נמצא שבזכות ברכת השבת קודש הוכפלה התרומה פי שלושה, שהגיעה עתה לסכום של חמשה עשר אלפים ל"ש!!! ובאותו סכום אדיר נבנה רוב בנין הישיבה הגדול, שבשכונת 'בית ישראל', המתנוסס לתפארה כמבצר התורה הגדול עד היום הזה!

טיב הקהילה - פר' בראשית

ימים מקדם

"ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים" מרן רה"י רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל משקיף בהנאה וקורת רוח מרובה על בני הישיבה הק' בעת הלימוד בהיכל בית המדרש המרכזי, דרך החלון בצד שמאל של ביהמ"ד

בחסות

WWW.TCSISRAEL.COM | 02-6550332

הליכה יומית קבועה משפרת את הריכוז ואת יכולת הלמידה

מאוזנת *3833 רשת ארזות

בחסות